

SAKSFRAMLEGG

Utval	Møtedato	Utvalsak
Plan- og miljøutvalet		
Kommunestyret		

PlanID 20250001 Rv. 9 Kvervesjå-Vamark - detaljregulering - 2. gongs handsaming og endeleg vedtak

Vedlegg

- 1 Rv.9 Reguleringsplan Kvervesjå-Vamark, oversendelse for sluttbehandling.PDF
- 2 Planomtale
- 3 Framlegg til føresegner
- 4 R001 Plankart
- 5 R002 Plankart
- 6 R003 Plankart
- 7 R004 Plankart
- 8 Vurdering av konsekvenser villrein
- 9 Rv. 9 Hemla bru - Vamark, geologisk rapport
- 10 Geoteknisk rapport
- 11 Flomberegning Langeidvatn og øvre Vrongvatn
- 12 ROS-analyse Rv.9 Kvervesjå-Varmark
- 13 Innkomne innspill
- 14 Arkelogisk registreringsrapport
- 15 Tegningshefte_C17494r

Dokument i saka

[Kommuneplanen sin arealdel, planID20030003](#)

Kommunestyret 22.04.25, sak 30/25 om bruk av pbl. § 3-7

Vedlegg til offentlig ettersyn (<https://arealplaner.no/vinje4036/arealplaner/289>):

- [Vurdering av KU-plikt](#), 07.02.2025
- [Referat frå oppstartsmøte](#), 06.02.2025
- [Varsel om oppstart](#), 11.02.2025
- [NVE avklaring](#)

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok 22.04.25 i sak 30/25 at Statens vegvesen får bruke § 3-7 i plan- og bygningslova til utarbeiding av reguleringsplan på Rv. 9 mellom Kvervesjø og Vamark. Det vil seie at det er vegvesenet som handsamar planen fram til og med høyring og offentleg ettersyn. Kommunen overtek sakshandsaminga av planen etter høyringa, og tek opp saka til 2. gongs handsaming og endeleg vedtak.

Føremålet med planarbeidet er å leggje til rette for ein trafikksikker køyreveg med ein kurvatur som fylgjer dagens krav i normalar og handbøker. Det er registrert relativt mange ulykker innanfor planområdet (mange utforkøyringsulykker). Det leggjast til grunn Hø1-veg etter vegnormal N100, i tråd med andre tiltak på rv. 9 i øvre del av Setesdal. Dette vil gi betre trafikksikkerheit og framkomme, enklare drift og noko lågare klimautslepp.

Planframlegget blei lagt ut på høyring og offentleg ettersyn i perioden 14.04.26 - 28.05.26. Vedlegg til høyringa er lagt ut på Vinje kommune sitt digitale planregister arealplaner.no, og lenka til under «*Dokument i saka*». Merk at justert plangrense i vedlegg 14 er delvis justert tilbake, med særleg del av plangrensa teke inn att slik den opphavleg var varsla ved oppstart. Vegvesenet har sendt oppdaterte plankart i pdf og SOSI-fil med endringane etter offentleg ettersyn. Oppdatert SOSI-fil er lagt inn i kommunekart under «*Reguleringsplanar under arbeid*».

Det har kome 4 merknader i høyringa. Merknadane er lagt ved i vedlegg 13, kort referert og omtala av vegvesenet i planomtala frå s. 53, og referert under med kommunedirektøren sine kommentarar.

Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark, datert 27.05.26

Statsforvaltaren støttar hovudmålet med planen om å betre trafikksikkerheita og oppgradere vegen etter gjeldande standard. Samtidig peikast det på at planen må ivareta viktige miljø- og samfunnsomsyn. Det leggjast særleg vekt på at:

- Avbøtande tiltak for villrein må sikrast tydelegare i reguleringsføresegnene, både i anleggs- og driftsfase.
- Tiltak knytt til myr og naturinngrep må konkretiserast betre og forankrast i føresegnene.
- Krav til samfunnssikkerheit og geoteknikk bør innarbeidast direkte i føresegnene, ikkje med henvising til rapport.

Videre må planavgrensinga utvidast slik at heile eksisterande parkerings- og rasteplassområde er del av planen. Dette er nødvendig for å sikre at dagens parkeringsløyising faktisk blir fjerna når ny løyising er etablert.

Svv sine kommentarar:

Bestemmelsene er endret når det gjelder avbøtende tiltak for villrein. Det er lagt inn et nytt kulepunkt i bestemmelsene punkt 2.6, hvor det er henvist til aktuell tabell i planbeskrivelsen. Det er presisert at forslag om å stenge vegen er p.t. vurdert som uaktuelt.

Plangrensen er justert slik at dagens p-plass er medtatt. Det er også innarbeidet et nytt punkt i bestemmelsene, punkt 3.1 c) - som sikrer at dagens p-plass fjernes når ny p-plass er klargjort for bruk.

Når det gjelder myr er dette også hensyntatt med et nytt punkt i bestemmelsene punkt 2.3 b.

Angående den geotekniske oppfølgingen mener Svv at dette er mer enn godt nok ivaretatt i bestemmelsene. Svv plikter å legge geoteknisk rapport til grunn for utførelsen.

Kommunedirektøren sin kommentar: Kommunedirektøren har ingen ytterlegare kommentar.

Telemark fylkeskommune, datert 26.05.26

I den regionale planstrategien (Telemarksplanen) er det klare forventningar om å unngå nedbygging av karbonrike areal som for eksempel myr (jamfør nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2023-2027 pkt. 48 og 57). Fylkeskommunen ser at det er gjort eit arbeid for å sikre at planforslaget tar omsyn til myr. Dei avvegingane som er gjorde i planen, blir rekna for å vera tilstrekkelege til å sikre minst mogleg påverknad. Telemark fylkeskommune har ut ifrå regionale og nasjonale interesser elles ingen kommentarar til offentleg ettersyn av planforslaget.

Svv sin kommentar: Innspillet tas til etterretning.

Kommunedirektøren sin kommentar: Kommunedirektøren har ingen ytterlegare kommentar.

Villreinnemnda for Setesdalområdet, datert 27.05.26

Villreinnemnda meiner tiltaket kan vera akseptabelt føresett at det blir gjennomført avbøtande tiltak knyt til villrein. Det visast her til Norconsult sin rapport. Det er lite ferdsel ut i frå vegstrekninga i dag. Ein parkeringsplass slik som planlagt vil truleg ikkje ha noko negativ konsekvens for villreinen i barmarksesongen. Vintertid kan saka vere annleis. Ein bør derfor, om parkeringsplass blir bygd, sterkt vurdere å la vere å brøya denne om vinteren. Villreinnemnda vil peika på manglande heilskapleg vurdering av oppgraderinga av Riksveg 9 gjennom villreinområde. Nemnda ber om at Statens vegvesen i vidare planlegging og gjennomføring ser heile strekninga i samanheng i lys av korleis ein skal betre situasjonen for villrein. Blant anna styring av ferdsel ut frå vegen. Me viser her til arbeidet med tiltaksplan for villrein.

Svv sine kommentarer:

Som nevnt over vil avbøtende tiltak i tråd med Norconsult sin rapport legges til grunn for gjennomføring og drift av veganlegget. Svv har vurdert stenging av parkeringsplassen vinterstid, men konkludert med at et bør kunne opprettholdes en parkeringsmulighet for de som har eiendommer i området. Se kap 8.8 avsnitt «Hva som er planlagt» for ytterligere begrunnelse.

Planforslaget henger for så vidt sammen og er vurdert opp imot de tiltakene som allerede er gjennomført fra fylkesgrensen mellom Agder og Telemark og videre nordover mot Kvervesjø. Det kan også nevnes at Svv, på oppdrag i fra Samferdselsdepartementet, er i gang med å utrede aktuelle tiltak innenfor villreinområdene. I dette inngår også villreinområde langs rv.9. Dette er direkte oppfølging av Meld. St. 18 (2023–2024) Ein forbetra tilstand for villrein.

Kommunedirektøren sin kommentar: Innspelet er teke til orientering. SVV har gjort ein vurdering på at parkeringsplassen bør kunne haldast open på vinteren for dei som har eigedomar i området. Kommunedirektøren stør denne vurderinga, men rår til at parkeringsplassen skal stengast med bom for utfartsparkering av omsyn til villrein. Dette vil kunne avgrense ferdseleg i den

mest sårbare tida på året i dette området for villreinen. Bommen kan stå open i barmarksesongen. Sjå under vurdering.

NVE, datert 19.05.26

NVE sender ei generell tilbakemelding på grunn av stor saksmengd og manglande kapasitet til å gje innspel til reguleringsplanar der dei ikkje er bedne om fagleg hjelp til konkrete problemstillingar. Dei minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir teke nødvendig omsyn til flaum- og skredfare, overvatn, vassdrag og energianlegg i arealplanar, byggesaker og dispensasjonar. Dette gjeld uavhengig av om NVE har gitt råd eller uttale i saka.

Svv sin kommentar: Innspillet tas til etterretning. Det vises for øvrig til kap 8.12 Hydrologi.

Kommunedirektøren sin kommentar: Innspelet er teke til orientering.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfaldlova §§ 8 til 12

Kunnskapsgrunnlaget i saka er vurdert som tilstrekkeleg, jf. naturmangfaldlova § 8. Det ligg føre planomtale, fagrapport om villrein utarbeidd av Norconsult og registreringar frå offentlege databasar. Planområdet ligg innanfor nasjonalt villreinområde og i nærleiken av ein kjend trekkkorridor mellom Setesdal Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei. Fagrapporten konkluderer med at tiltaket ikkje er venta å gi vesentleg negativ verknad for villrein dersom føreslegne avbøtande tiltak vert gjennomførte.

Etter føre-var-prinsippet i § 9 skal ein leggje vekt på risiko for alvorleg eller irreversibel skade når kunnskapsgrunnlaget er usikkert. Det er knytt usikkerheit til korleis villreinen vil nytte trekkkorridoren i framtida, men det ligg føre eit relativt godt fagleg grunnlag for vurderingane. Føre-var-prinsippet tilseier likevel at det bør leggjast vekt på tiltak som reduserer ferdsel og forstyrringar i området, særleg i vinterhalvåret.

Den samla belastninga på villreinen, jf. § 10, må vurderast i lys av eksisterande inngrep og aktivitetar i området. Villreinområda i Setesdal er allereie påverka av vegar, hyttebygging, kraftutbygging og ferdsel. Ei oppgradering av eksisterande rv. 9 representerer ikkje eit nytt vesentleg inngrep i området, men tiltaket kjem i tillegg til anna belastning. Det er derfor viktig at avbøtande tiltak vert følgde opp, og at nye tiltak som kan auke ferdsla inn i villreinområdet vert vurderte særleg kritisk.

Etter §§ 11 og 12 skal kostnadene ved miljøforringing berast av tiltakshavar, og det skal nyttast driftsmetodar og løysingar som gir dei beste samfunnsmessige resultata. Planen legg opp til fleire avbøtande tiltak, mellom anna tilbakeføring av gamal vegtrasé til naturtilstand, revegetering, avgrensa bruk av rekkverk og redusert parkering langs vegstrekninga. Dette vurderast å vera i tråd med prinsippa i naturmangfaldlova. Kommunedirektøren vil i tillegg koma med framlegg om ytterlegare avgrensing av parkeringstilhøve med at parkeringsplass KV2 skal bommast på vintertid, når villreinen i området er mest sårbar.

Samla vurderer kommunedirektøren at krava i naturmangfaldlova §§ 8 til 12 er tilstrekkeleg utgreidde og tekne omsyn til i planforslaget.

Vurdering etter vassforskrifta

Planforslaget omfattar utfylling i Kvervesjåtjønne og Langeidvatn i samband med vegutbetring. Etter vassforskrifta skal det vurderast om tiltaket kan føre til at miljømåla for vassførekomstane ikkje kan nåast eller at tilstanden vert forringa.

Planomtalen viser at Kvervesjåtjønne inngår i vassførekomsten Langeidvatna og Vaet bekkefelt, medan Langeidvatn er registrert som sterkt modifisert vassførekomst (SMVF) på grunn av eksisterande regulering. Det er lagt opp til avbøtande tiltak i anleggsfasen, mellom anna bruk av siltgardin, handtering av massar og revegetering av kantsoner. Samstundes skal eksisterande bru og fyllingar ved Kvervesjå fjernast og erstattast med ei bru med vesentleg større lysopning, noko som vil betre vassgjennomstrøyminga mellom Kvervesjåtjønne og Langeidvatn.

På bakgrunn av dei faglege vurderingane i planomtalen er det ikkje venta at tiltaket vil føre til varig forringing av økologisk eller kjemisk tilstand i vassførekomstane, eller at moglegheita for å nå fastsette miljømål vert redusert. Vassforskrifta § 12 kjem derfor ikkje til bruk i denne saka.

Kommunedirektøren legg etter dette til grunn at planforslaget er i samsvar med krava i vassforskrifta.

Verknad for villrein - Parkeringsplass

Planområdet ligg innanfor nasjonalt villreinområde og i nærleiken av ein trekkorridor mellom Setesdal Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei. Sjølv om denne trekkruta har vore lite brukt dei siste åra, er ho framleis rekna som ein viktig del av dei funksjonelle sambanda mellom villreinområda. Både kvalitetsnorma for villrein og den faglege villreinvurderinga (vedlagt) peikar på at det er viktig å unngå tiltak som aukar barriereverknaden frå rv. 9 eller legg til rette for meir menneskeleg aktivitet i tilknytning til trekkorridoren.

Den planlagde parkeringsplassen ved Kvervesjå (figur 1) er foreslått som erstatning for dagens kantparkering langs rv. 9, som blir vurdert som trafikkfarleg. Denne løysinga er valt for å oppretthalde eit parkeringstilbod for grunneigarar, hytteeigarar og andre brukarar av området. Plasseringa er eit stykke sør for trekkorridoren og på austsida av vegen, sidan det er fleire som brukar dette området som utgangspunkt for skuterkøyring til eigedomar på austsida. Slik kan ein få parkering og aktivitet samla på eitt område framfor å vera spreidd langs vegstrekninga. Fleire mindre parkeringsmoglegheiter langs rv. 9 er òg planlagt fjerna som del av prosjektet.

Figur 1. Framlegg til ny parkeringsplass.

Norconsult vurderer likevel at tilrettelegging for parkering i området isolert sett vil ha ein negativ effekt for villreinen. Bakgrunnen er at ferdsel, opphald og aktivitet ut frå vegen kan bidra til å forsterke barriereeffekten og redusere villreinen si bruk av areala. Rapporten peikar på at den nye parkeringsplassen berre kan gi ein positiv effekt dersom han erstattar villcamping og parkering nærare sjølve trekkorridoren. Fagrapporten understrekar samtidig at den beste løysinga frå eit reint villreinfagleg perspektiv truleg ville vore å ikkje etablere ny parkering i området.

Villreinnemnda for Setesdalområdet har peika på at manglande vinterbrøyting av parkeringsplassen kan vera eit mogleg avbøtande tiltak for å redusere ferdsel og aktivitet i den perioden villreinen brukar trekkorridorane for å koma seg til vinterbeite. Dei peikar på at parkeringsplassen ikkje er eit problem for villreinen i barmarkssesongen.

Samtidig har parkeringsplassen ein funksjon knytt til eksisterande bruk av området. Den tidlegare parkeringa langs rv. 9 har vore utgangspunkt for personar med løyve til snøskuterkøyring til eigedomar aust for planområdet. Den nye parkeringsplassen kan derfor sjåast som eit kompromiss mellom omsynet til trafikktryggleik, reduksjon av kantparkering og ønsket om å oppretthalde nødvendig tilgang for grunneigarar og hytteeigarar. For at parkeringsplassen framleis skal kunne vera utgangspunkt for denne avgrensa trafikken med skuter må den bli brøytta om vinteren. Det kan vera aktuelt å vurdere løysing med bom med tilgang berre for løyvehavarar, eller reduksjon i talet på parkeringsplassar.

Manglande parkeringstilbod kan samtidig føre til uønskt parkering langs rv. 9, noko som både kan skape trafikkfarlege situasjonar og gjera det vanskelegare å styre ferdsla til eit avgrensa område. Ei mindre parkeringsløysing kan vera eit alternativ som reduserer kapasiteten utan å fjerne tilbodet heilt.

Kommunedirektøren vil rå til at parkeringsplassen blir bomma. Slik vil det vera høve til at dei som i dag har skuterløyve kan parkere der, men samtidig blir det ikkje eit nytt utfartspunkt for alle som vil gå tur i området.

Oppsummering av framlegg til endringar :

- Tillegg til føresegn 3.1 c): *Av omsyn til villrein på vinterstid skal KV2 opparbeidast med bomløyving ved inn- og utkøyving. Bom skal vera etablert av Statens vegvesen før parkeringsplassen takast i bruk. I barmarksesongen kan bommen stå open.*

Framlegg til endringar er ikkje så vesentlege at det er nødvendig med ny høyring eller nytt offentleg ettersyn.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak

Framlegg til reguleringsplan for PlanID 20250001 Rv. 9 Kvervesjø-Vamark vert vedteken i medhald av pbl § 12-12 med denne endringa:

- Tillegg til føresegn 3.1 c): *Av omsyn til villrein på vinterstid skal KV2 opparbeidast med bomløyving ved inn- og utkøyving. Bom skal vera etablert før parkeringsplassen takast i bruk. I barmarksesongen kan bommen stå open.*